

El terme municipal de l'Escala, de 16,41 km², es troba al litoral empordanès, a migdia del golf de Roses, fins al promontori de Montgó. Comprèn la vila de l'Escala, cap del municipi tot i ser una població relativament recent, nascuda d'un antic barri pescador, i el poble de Sant Martí d'Empúries, que era la primitiva parròquia del lloc, al costat de les restes de l'antiga ciutat d'Empúries, fundació grega i després colònia romana, seu episcopal visigòtica i primitiva capital del comtat d'Empúries. Comprèn també el llogaret de Cinclaus i els veïnats de les Corts, Vilanera i els Recs.

“La seva especial ubicació marca el caràcter de l'Escala”. Aquest és el tret principal que destacaria l'alcalde del terme, en Josep Maria Guinart. Al capdavant de l'equip de govern des de l'última legislatura, aquest llicenciat en ESADE i en Dret és un enamorat del seu poble. Sap, però, que **“l'esclat turístic va ser la causa d'un importantíssim impuls de la nostra economia i de la nostra població, però també va ser una font d'intenses contradiccions”.** Guinart fa una comparació molt interessant entre el creixement d'aquest terme de l'Alt Empordà amb l'estirada sobtada dels adolescents. **“Quan fas l'estirada de cop, hi ha un cert desgavell tant a nivell físic com psíquic i fins que no t'hi acostumes ho passes malament”.** L'alcalde considera que “es va créixer molt ràpid i no hi va haver el temps suficient per planificar les coses, per tractar de canalitzar temes bàsics que avui dia encara s'arrosseguen”. I amb això, Josep Maria Guinart està fent referència a problemes als quals ell i el seu equip de govern hi estan posant solució poc a poc, pausadament però sense aturar-se. Avui dia, una de les urgències de l'Escala és la **“d'arreglar mancances d'enllumentats, de clavegueram, de depuradores, d'asfaltar els carrers. En definitiva, d'acabar de condicionar un poble que va fer un salt inesperat i que va passar de ser una societat rural a convertir-se, en un temps rècord, en un punt de trobada de diverses cultures, en un punt de destí turístic molt important”.**

El seu alcalde destaca que **“no s'ha perdut la vida assossegada i calmada durant gran part de l'any, l'entorn entranyable d'un poble amb arrels marineres i que té un paisatge incomparable que s'ha combinat amb la influència d'altres cultures”.**

Un dels motius que va donar inici al turisme va ser la trobada de les ruïnes arqueològiques d'Empúries, arran de la qual es van construir ben aviat hotels i van posar-se en marxa nombroses agències turístiques, establiments comercials i restaurants com el famós Ca la Nieves, on acudia sovint en Josep Pla, que en un tres i no res va ser conegut arreu de Catalunya. **“Precisament el tema de les ruïnes és un dels que**

s'ha de revisar, s'ha d'aprofitar més el turisme cultural que ens aporta el fet de tenir aquest tresor dins el terme”, reivindica Guinart.

La població de l'Escala no es va formar fins al segle xvi. El 1660 tenia vint cases i vint anys més tard hi vivien vuitanta persones. Va ser al llarg del segle xviii quan l'increment de tot el terme va començar a ser important fins arribar a una xifra superior als 2.000 habitants.

Històricament, l'activitat econòmica bàsica a l'Escala ha estat la pesca. Els pescadors, que superen de poc el centenar, s'agrupen en confraria i d'un temps ençà s'han especialitzat en el peix blau. L'anxova, la sardina i el verat són la marca de la casa i diàriament es troben a la subhasta que se celebra al moll de pesca.

“L'elaboració d'anxoves és potser el més conegut arreu del país i més enllà, però no és el nostre únic atractiu en aquest sentit ja que també és remarcable la nostra gastronomia marítima”, recorda l'alcalde. A més del turisme, la manufactura de l'anxova i la pesca, l'Escala té altres petites fonts d'ingressos. En el sector de Cinclaus i les Corts també és pròspera l'agricultura.

Entre els fills més notables d'aquesta vila de l'Alt Empordà, tothom recorda la Caterina Albert Paradís, que va signar la seva obra amb el sobrenom de Víctor Català. La que va ser la màxima representant del naturalisme i el modernisme literari català, va inspirar-se en el veí Montgrí per a la seva novel·la més gran, *Solitud*. La resta de la seva obra té per escenari la vida marinera de la vila i de la pagesia dels voltants.

En Lluís Albert, compositor i nebot de la Víctor Català és també fill de l'Escala. També van estar molt vinculats a la població els pintors Enric Serra i Auqué, famosos pels seus paisatges, i en Joan Massanet i Juli, artista surrealista d'anomenada.

“Som un poble on, sigui per les condicions que sigui, ens hem destacat força en els diferents camps de la cultura, l'art, la literatura i hem estat objecte d'interès de famosos personatges com en Josep Pla”, explica amb orgull l'alcalde. Sense anar més lluny ell mateix des de molt jove aplicava els seus coneixements econòmics en la gestió pública, quan va començar a treballar com a funcionari de la Generalitat al Departament de Justícia. Aquesta manera de procedir no exclou la seva gestió al capdavant de l'equip de govern de l'Escala. **“El tema pressupostari i el tema polític no poden anar per vies diferents, és la manera d'evitar que es produeixin forats econòmics importants. Precisament és en el primer tema que ens vam posar a treballar amb força quan vam arribar al govern municipal i el camí que vam prendre per eixugar el dèficit existent”.**

Josep M.ª Guinart Solà - L'Escala - 5.650 hab. (l'Alt Empordà)